

Opleiding

Bachelor of Arts in de Beeldende kunsten: textielontwerp, grafisch ontwerp, vrije kunsten

Master of Arts in de Beeldende kunsten: textielontwerp, grafisch ontwerp, vrije kunsten

KOPERA in jaar: 2022-2023

KOPERA-cyclus

KOPERA staat voor Kritisch de Kwaliteit van Opleidingen met Peers in Eigen Regie Analyseren. Het betreft een zesjaarlijkse cyclus rond een aantal sleutelmomenten die mogelijk maken om de kwaliteit van de opleidingen van LUCA in kaart te brengen, resultaatgerichte afspraken te maken en hieraan opvolging te geven, ingebed in de algemene LUCA-beleidscyclus.

KOPERA proces met panel

Voor elke opleiding wordt een panel met externe experts (zie de bijlage voor de invulling van het panel) samengesteld die volgens een waarderende aanpak feedback geeft aan de opleiding over hun invulling van de 9 LUCA-kwaliteitskenmerken en over hoe zij bijdragen aan het LUCA-beleidsplan. Het panel geeft een algemene eindwaardering van de opleiding en doet dit op basis van een kritische zelfreflectie van de opleiding, een profieltekst en de verzamelde documenten die bij elk kwaliteitskenmerk in het opleidingsportfolio bijeengebracht zijn.

Na het opvolggesprek volgt een borgingsbesluit over de kwaliteit van de opleiding, dat op de website gepubliceerd wordt.

Verspreid in de tijd zijn er verschillende bezoeken aan de opleiding, terug te vinden in de afbeelding hieronder.

Samenvatting eindwaardering

De opleiding Beeldende Kunsten op Campus Sint-Lucas Gent heeft een ambitieuze maar zeker realistische profieltekst. De tekst sluit mooi aan bij tendensen in het artistieke onderzoek en praktijk en schetst op die manier het maatschappelijke beeld van de opleiding en hoe zij hieraan wil bijdragen. Het is aan te raden dat de opleiding de profieltekst hanteert als een toetssteen voor de realiteit of het gewenste toekomstbeeld, om dit verder te concretiseren in beleid en acties waarbij er oog is voor zowel initiatieven van onderuit als door van bovenaf gestuurd beleid. Het curriculum heeft een heldere structuur. Er spreekt een duidelijke visie uit en het programma biedt veel mogelijkheden voor studenten. Het streven naar theorie meer geïntegreerd aanbieden binnen de ateliers is een goede en belangrijke keuze. De opleiding biedt zeven ateliers die volgens media zijn ingedeeld en allemaal erg sterk zijn doorontwikkeld. Enkele ateliers en werkplaatsen zijn uniek en nergens anders in België te vinden. De studenten benoemen dit ook expliciet als een troef, net zoals de artistieke en experimentele vrijheid die ze ervaren op het vlak van de beeldende kunsten en het aspect van de eigen werkplek (die het vaakst als ultieme troef wordt genoemd).

De opleiding zoekt actief samenwerkingen met de kunstwereld en de samenleving en tracht nu bijvoorbeeld reeds linken te leggen naar de stad, al lijkt het er wel op dat de banden in de breedste zin nog meer kunnen worden geëxploiteerd. Er is alleszins een oproep vanuit de studenten om nog sterker in te zetten op een actieve tooncultuur en studenten te integreren in of te laten deelnemen aan het maatschappelijke debat.

De opleiding probeert de onderzoekscultuur, die sterk impliciet aanwezig is, verder te ontwikkelen en aan te wakkeren. Daarbij schept de opleiding een informele omgeving en een prettige sfeer waarin studenten zich vrij voelen al zoekend en experimenterend een eigen weg te vinden. Deze benadering van het onderzoeksmatige is lovenswaardig, maar schept ook valkuilen aangezien de studenten het onderzoek niet meer als dusdanig herkennen.

Op de campus heerst een warme en inclusieve sfeer waarin studenten én docenten (ondanks een hoge werkdruk) zich thuis voelen. De campus is een inspirerende en ondersteunende omgeving waar studenten zich op hun gemak voelen om creatief te experimenteren en te ontdekken. Er wordt zo een gemeenschap gecreëerd waarin iedereen wordt aangemoedigd om samen te werken en van elkaar te leren, en waar individuele groei wordt gestimuleerd.

De studenten kunnen rekenen op de ondersteuning van docenten met een brede kennis van hun vakgebied. Zowel op theoretisch als praktisch-artistiek vlak krijgen studenten de nodige begeleiding. Dit zorgt ervoor dat de studenten zich volop kunnen ontwikkelen en hun potentieel kunnen waarmaken.

De opleiding hanteert een professionele werking van kwaliteitszorg via tal van overlegorganen, werkvormen en specifiek hiervoor aangesteld personeel dat in vruchtbare verbinding staat met de docenten. Het initiatief voor de salons kwam er op vraag van de studenten, ontstond spontaan, is uniek voor Gent en erg lovenswaardig. Dat de deur van het opleidingshoofd bovendien 'altijd openstaat' is aan te moedigen. Er is een duidelijke informele en formele kwaliteitscultuur aanwezig in de opleiding. De opleiding slaagt erin om bij te dragen aan elk van de LUCA-brede beleidsdoelstellingen op basis van de vele initiatieven die worden genomen.

Selectie van drie sterke punten

- 1) De triangulatie van praktijk, theorie en onderzoek in het stimuleren van de artistieke ontwikkeling van de student is erg sterk vormgegeven.
- 2) Het curriculum is opgebouwd vanuit een duidelijke en samenhangende visie, met de weloverwogen keuze voor medium-specifieke ateliers als basis voor de ontwikkeling van studenten, verbonden aan theoretische vakken en een steeds sterkere nadruk op onderzoek.

- 3) De opleiding faciliteert het individueel artistiek ontwikkelingsproces optimaal door een veilig leerklimaat aan te bieden. Sint-Lucas Gent heeft een warme en inclusieve sfeer waarin zowel studenten als docenten zich thuis voelen. De school - die bijna altijd open is - biedt een gemeenschap waarin iedereen wordt aangemoedigd om samen te werken en van elkaar te leren en waar individuele groei wordt gestimuleerd. De coherente collegiale sfeer tussen de docenten straalt af op de studenten, waarbij elk individu zich welkom voelt en kan rekenen op erkenning en vertrouwen.

Selectie van drie groeimogelijkheden

- 1) Het is aangewezen de profieltekst bij te sturen tot een hanteerbare toetssteen en een reflectie-instrument voor alle personeelsleden. Het maken van een duidelijk onderscheid tussen het expliciteren van de 'identiteit' versus het 'vooropgesteld toekomstbeeld' zal hiertoe bijdragen. Op dit vlak liggen er een aantal kansen om een sterkere doorvertaling van de profieltekst naar het programma te bewerkstelligen:
bijv. diversiteit, inclusiviteit, dekolonisatie en duurzaamheid moet zichtbaarder worden in de leerinhouden en nog sterker worden ingebed in de hele onderwijspraktijk.
- 2) Sommige studenten ervaren een flessenhals bij het inleveren van papers, de deadlines zouden te dicht op elkaar zitten.
- 3) Bij kwaliteitskenmerk 8 werd gesignaleerd om bij docenten te investeren om een cultuur van levenslang leren te installeren en tevens verder werk te maken van een inclusief en duurzaam personeelsbeleid.

Hoe volgt de opleiding op?

Actiepunten uit het KOPERA-rapport zijn meegenomen in het nieuwe actieplan van de opleiding vanaf academiejaar 2023-2024. Wat heeft de opleiding na het terugkoppelgesprek kunnen realiseren:

1. Opleidingsprofiel concreter vertalen naar programma
 - Enerzijds wordt het profiel ingezet als focus bij groot en klein bureau. Er wordt gefocust op de centrale positie van atelier/praktijk in relatie tot onderzoek, theorie en werkplaatsen bij alle beslissingen inzake werkingsmiddelen, VTE-kader, vacatures, curriculum, projecten, etc.
 - Anderzijds wordt het profiel ook gehanteerd als focus bij POC.
2. Evaluatie (KK6): deadlines soms dicht op elkaar
 - Ten eerste wordt in het groot bureau werk gemaakt van het afstemmen van alle evaluaties (deadlines/kalender) op het centraal traject - de atelierwerking. Eens de algemene academische kalender klaar is, komt er een definitieve aanzet voor de kalender in de opleiding waarin deadlines worden opgenomen.
 - Ten tweede is er het duidelijke streven om voldoende differentiatie in evaluatiemethodes brengen (ifv faciliteiten, zorg, noden + versch. trajecten).
3. Docenten (KK8): cultuur van levenslang leren en inclusief en duurzaam personeelsbeleid
 - Ten eerste stimuleert de opleiding medewerkers om in te tekenen voor LUCA-brede toolkits mbt inclusieve didactiek, communicatie en programmatie. Er waren binnen de opleiding eigen initiatieven rond genderdiversiteit en er was een gesprek met alumni over jury's.
 - Ten tweede wil de opleiding professionaliseringsdagen voor medewerkers inrichten in functie van opleidingsspecifieke noden. Er zijn reeds veel interne mogelijkheden, ook binnen het netwerk van collega's. Alle initiatieven van de campus worden sedert dit jaar ook wekelijks op maandag aan iedereen gecommuniceerd via een activiteitenmail.

- Ten derde zal de opleiding medewerkers meer stimuleren om intern (digitaal onderwijs rijbewijs, LUCAMeet) en extern didactische vaardigheden bij te leren. Dit zal eveneens sterker landen in functioneringsgesprekken op basis van het nieuwe protocol van 2024.
- Ten vierde, misschien wel de belangrijkste actie, worden intenties mbt professionalisering sterker verankerd in opdrachtfiles en werkingsmiddelen. Er is voortaan afzonderlijk 40u voorzien voor elke docent die terug te vinden zijn in elke prestatiefiche.

Meer info: [zie de opleidingspagina op de website](#)

Bijlage: Panelleden

Datum bekrachtiging panel door het directiecomité	21-12-2022
Naam en rol	Samenvatting CV
Bert Taken (vakdeskundige - voorzitter)	Bert Taken is filosoof en doceerde vele jaren kunsttheorie aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, alwaar hij nog steeds voorzitter is van de Examencommissie.
Bas van den Hurk (onderwijsdeskundige)	Bas van den Hurk is kunstenaar, docent en onderzoeker. Hij studeerde Beeldende Kunst aan de Academie St.Joost in Breda en Filosofie van de Esthetica aan de Universiteit van Amsterdam.
Wouter Cornillie (werkvelddeskundige)	Wouter Cornillie is sinds vijf jaar directeur van de Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten DKO te Aalst en is architect en interieurarchitect van opleiding.
Orphéa Aerts (studentlid)	Orphéa Aerts is Master Digitale context/autonome context aan Karel de Grote Hogeschool.
Zoë Simons (studentlid)	Zoë Simons is student Beeldende Kunsten, Communication design aan de Karel de Grote Hogeschool, Sint-Lucas Antwerpen.
Andreas Smets (secretaris)	Andreas Smets is beleidsadviseur kwaliteitszorg bij VLUHR KZ, het kwaliteitszorgagentschap van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad.
Filip Vervenne en Ann-Sophie De Praitere (Procesbegeleider dienst onderwijs & kwaliteit LUCA)	Filip Vervenne en Ann-Sophie De Praitere zijn medewerkers van de dienst Onderwijs & kwaliteit van LUCA School of Arts. Zij zijn procesbegeleiders van de KOPERA-cyclus van Beeldende Kunsten, zowel van campus Sint-Lukas Brussel als van Sint-Lucas Gent.